

Vi sagde, da vi mistede Sønderjylland: Hvad udadtil er tabt, skal indad vindes. Derved tænkte vi nærmest og særlig paa, at vi skulde beplante vore Heder, og vi vide alle, at det Arbejde har forbedret og forskønnet Egnen i Vestjylland i saa høj Grad, at Vestjylland nu er næsten ukenkelig for den, der kun har set det for 30—40 Aar siden. Der opdyrkes Aar efter Aar store Strækninger af disse Heder, og der tilføres med stor Møje den nødvendige Mergel. Jeg minder om, at Feldborg-egnen, som trænger allerhaardst, nu har faaet en Mergelbane, men den Mergel, Beboerne faa ved Hjælp af den, bliver saa dyr, at en og anden af dem maa gaa fra Hus og Hjem. Mergelen kommer til at staa dem undertiden i over 20 Kr. pr. Kubikfavn, hvilket er langt mere, end de, der kunne faa Mergel med Statsbanerne, pleje at give. Jeg finder, det er en Selvfølge, at ville vi hjælpe vort Land frem, gælder det ikke alene om at øge dets Værdi ved Plantning, men ogsaa om at udvikle, hvad der kan udvikles paa anden Maade, og det gøre vi ved at anlægge Baner. Det er i Jylland, vi skulle have den Befolkningsforøgelse, som stadig er nødvendig i vort lille Land. Jeg har set paa en Statistik over Befolkningstilvæksten fra 1801 til 1911, og jeg har sammenholdt Tilvæksten i de 4 sjællandske Amter, Københavns Amt fra regnet, med den i de 4 jyske Amter deroppe, hvor de magreste og ødste Egne findes. Medens Forøgelsen paa Sjælland er saadant noget som 113 pCt. i den Tid, er Forøgelsen i Jylland 206 pCt., og i Ringkøbing Amt, gennem hvilket den største Del af denne Bane skulde gaa, er den indtil 224 pCt., altsaa dobbelt saa stor som Forøgelsen paa Sjælland trods Savn af Baner. Jeg ved ogsaa godt, at der er Velvillie fra alle Sider overfor denne Bane, og det er ogsaa i disse Egne, vi kunne vente det største Udbytte. Selv om Banen ikke med det samme kom til at forrente sig, vilde det sikkert komme efterhaanden. Der er den bedste Mulighed i disse Egne.

Jeg er den Dag i Dag det ærede Medlem fra Helsingør (Christian Rasmussen) taknemmelig for, at han, som han ogsaa selv sagde, havde været mig en trofast Støtte under Kommissionsarbejdet, men det er mig uforstaaeligt, hvorfor han ikke nu paa samme Vis vil hjælpe til og i Enighed med mig vil arbejde paa denne Banes videre Fremme angaaende Banens Retningslinie. Det er rigtigt nok, at efter en af de første Begæringer om dette Baneanlæg,

anførtes en Linie fra Skive over Hagebro, Feldborggaard, Vildbjerg, Videbæk til Skern, men nu fastholder det ærede Medlem kun Vildbjerg. Om Hagebro og Feldborggaard tales der nu ikke længere. Regeringens Linie, som Folketinget jo sluttede sig til, er den Linie, vi i vort Forslag foreslaa. Jeg tror, at det ærede Medlem brugte det Udtryk, at det var et mærkeligt Svinkeærinde, som Banen her gjorde. Naar det ærede Medlem sagde, at han havde været deroppe og set paa det, beklager jeg, at det ærede Medlem ikke har været i Vinding, for naar vi sidestille de to Sogne — ja, det bliver i Grunden 3, nemlig baade Sinding og Ørre —, som det ærede Medlem ønskede skulde have Nytte af Banen, vil jeg spørge det ærede Medlem, om der ikke — Banen fra Vildbjerg til Aulum gaar jo omtrent i samme Retning som den skulde gaa, hvis den skulde gaa fra Vildbjerg over Ørre — vilde blive en Strækning, hvor der slet ikke var Trang til en Bane. Man har nu neppe noget Sted i denne Egn mere end en Mils Vej til Banen, og det kan man, som sagt, ikke regne for ret meget i de jyske Egne. Jeg beklager, som sagt, at det ærede Medlem ikke er kommen gennem Vinding, det store udstrakte Sogn, hvor der er Betingelser for, at der kan komme mange flere Beboere, det ligger mellem Nørre Omme og Aulum.

Den midtjyske Bane vil danne ligesom en halv Redekam, idet de Baner, der gaa ud derfra, skulde gribe f. Eks. Bryrup-Banen og Tørring-Banen o. s. v. Paa samme Maade ville de fra Næstved-Banen udgaende Baner gribe Slangerup-Banen og Frederikssund-Banen o. s. v. Men saa mener jeg ogsaa, at det var naturligt paa samme Maade at lave en halv Redekam her og lade denne Redekam gribe Nørre Omme.

Jeg kommer til at tænke paa en Udtalelse af den nylig afdøde Landstingsmand Pagh under Behandlingen af Baneforslagene. Han sagde: „Banerne have paa mange Maader hjulpet Næringslivets Udvikling i vort Land. Men selv om en Bane i nogle Aar giver Tab, ere Pengene alligevel godt anvendte dertil, og selv om vi ikke kunne vente at faa vort Lovforslag vedtaget i Aar — det er heller ikke vor Mening —, vil jeg alligevel atter henlede ærede Medlemmers og den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, at denne Bane har berettiget Krav paa at komme næst alle de anlagte Baner paa den Plads, som vil blive tom.“

Det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) kom til sidst til at sige noget,